

IZVJEŠĆE O RADU UDRUGE SLIJEPIH PRIMORSKO - GORANSKE ŽUPANIJE ZA 2014. GODINU

Poštovani članovi Skupštine!

Naša posljednja Skupština, a to je ujedno bila i Izborna skupština, održana je dana, 25. Veljače 2014. godine u prostorijama Udruge. Na Izornoj skupštini izabrani su članovi Izvršnog odbora, predsjednik i tajnik Udruge, članovi Nadzornog odbora, te članovi za Skupštinu Hrvatskog saveza slijepih, za mandatno razdoblje 2014.- 2018. godina.

Koje su se aktivnosti odvijale u našoj Udruzi u izornoj 2014. godini saznati ćete iz ovog izvješća.

ČLANSTVO

Način ili procedura za učlanjenje u našu Udruhu svima je dobro poznat. Kako Udruga već 65 godina djeluje na ovom prostoru u javnim institucijama zdravstva, socijalne skrbi kao i u jedinicama lokalne uprave i samouprave, sada na području Primorsko - goranske županije, svi znaju da osobe sa oštećenjem vida treba usmjeriti prema Udruzi. Osobe oštećena vida koje se obraćaju Udruzi radi učlanjenja upućujemo na oftalmološki pregled kod Dr. Alda Valkovića te isključivo na osnovu njegovog nalaza i mišljenja obavljamo učlanjenje novo oslijepljenih osoba. Dr. Valković već više od dvadeset godina surađuje sa našom Udrugom, ali na žalost u mjesecu svibnju 2015. godine odlazi u starosnu mirovinu. Oftalmolog koji će ubuduće biti ovlašten za učlanjenje u Udruhu po sadašnjim informacijama najvjerojatnije će biti njegova kćerka Dr. Ivana Valković - Anić. Krajem 2014. godine u Udruzi je bilo učlanjeno 510 članova. U dobnoj strukturi članstva nema bitnih promjena u odnosu na prethodne godine: 73,73% članstva je starije od 60 godina, od 50 do 59 godina starosti 9,72%, od 40 do 49 godina 7,08%, od 30 do 39 godina, 5,01%, od 20 do 29 godina 1,92%, od 14 do 19 godina 1,76%, od 6 do 13 godina 0,78%, a od 0 do 5 godina 0%.

Kada smo na ovoj temi vrijedno je spomenuti da se i u 2014. godini nastavio provoditi projekt videćeg pratitelja kojeg u cijelosti financira Ministarstvo socijalne politike i mladih. Kako smo naveli skoro 74% ukupnog članstva je starije životne dobi, a usluge koje im pruža videći pratitelj znatno su poboljšale kvalitetu življenja naših članova što nas uistinu čini sretnim. Kako je to bio trogodišnji projekt on se nastavlja i u 2015. godini. Svjesni važnosti socijalne integracije svih članova, a naročito mlađe populacije, Udruga je kao i u dosadašnjim godinama najviše pozornosti posvećivala osobama u procesu odgoja i obrazovanja. Trenutno u Udruzi nemamo niti jedno dijete predškolske dobi. U osnovnoj školi u integriranom odgoju i obrazovanju imamo šestoro djece, a u Centru Vinko Bek niti jedno dijete. U srednjoj školi u integriranom odgoju imamo troje djece, a u Centru Vinko Bek dvoje, a imamo i jednu studenticu na Zdravstvenom veleučilištu u Rijeci smjer fizioterapeut.

Već tradicionalno našu djecu i mladež sa roditeljima okupljamo povodom božićnih i novogodišnjih blagdana u prostorijama Udruge. Tako smo i ove godine za blagdan Svetog Nikole upriličili susret, na kojem smo prigodno darivali našu djecu. Ovakvi susreti su važni, jer je to prilika da se djeca pobliže upoznaju i i zblize. Roditeljima i vodstvu Udruge susret je značajan za razmjenu iskustava, te za potrebne informacije o potrebama pojedine djece i njihovih roditelja za pomagalicama, ili nekom drugom vrstom pomoći koju bi Udruga mogla pružiti. Tijekom druženja sa roditeljima dogovorili smo se da se ubuduće najmanje dva puta godišnje organizira ovakav vid susreta. Najvjerojatnije drugi susret organizirati će se na našem izletištu Sansovo u mjesecu lipnju na kraju školske godine.

Za potrebe djece i mladeži osigurali smo sva potrebna tiflotehnička pomagala i didaktički materijal. Već je ustaljena praksa kada naše slijepo dijete odlazi na izlet sa svojim razredom, roditelji se obraćaju Udruzi za financijskom pomoći za odlazak na izlet, odnosno plaćanje troškova za pratitelja, roditelja. Roditelji svom djetetu plaćaju troškove izleta, ali kada je u pitanju slijepo dijete dodatni trošak je odlazak i roditelja na izlet kao pratitelja i te troškove uvijek, već godinama snosi Udruga.

Projekti

Glede brige za poboljšanje kvalitete življenja članova moramo sa zadovoljstvom istaknuti da smo napokon europskim projektom koji smo započeli u proljeće 2013. godine kao partneri sa Centar opremom iz Rijeke za edukaciju kadrova masera u turizmu u jednogodišnjem programu za sve nezaposlene, a radno sposobne slijepo osigurali besplatnu edukaciju, priveli kraju i potpisali ugovor krajem ožujka 2015. Godine, iako je projekt u europskim fondovima odobren u mjesecu kolovozu 2014. Ali nažalost europskom fondu trebalo je više od sedam mjeseci za pripremu potpisivanja odobrenog projekta. Centar opremi predložili smo sedam naših članova, kao potencijalnih korisnika projekta, međutim njihov stručni tim na osnovu procjene psihofizičkih sposobnosti naših članova donijeti će konačni sud kojim će naši članovi biti obuhvaćeni besplatnom edukacijom. Na njihovu stručnu procjenu Udruga ne može utjecati.

Kada već govorimo o odobrenim projektima, također nakon višegodišnjih pokušaja uspjeli smo osigurati besplatnu informatičku edukaciju za naše članove preko projekta koji je raspisao Grad Rijeka, Gradski odjel za tehničku kulturu. Edukaciju će obavljati predavači iz Zajednice tehničke kulture, a svim zainteresiranim članovima biti će omogućena edukacija tijekom 2015. Godine. Iako će se gore navedena odobrena dva projekta realizirati u 2015. navodimo ih iz razloga što je izrada projekata bila u izvještajnom razdoblju.

Samo želimo podsjetiti članove Skupštine da smo u suradnji sa Gradom Rijekom u 2012. godini osigurali informatičku edukaciju za slijepo osobe, a predavač je bio naš član Denis Lenac. Za edukaciju je bilo zainteresirano 12 članova, ali tijekom same edukacije odustala su 3 člana, tako da je 9 članova uspješno završilo informatičku edukaciju.

DRUŠTVENII ZABAVNI ŽIVOT

Izuzetno značajno područje aktivnosti Udruge je društveni i zabavni život članova.

Značajan oblik druženja članova svaki je četvrtak gdje u društvene prostorije obavezno dolazi petnaestak članova. Na druženju članstva prvog četvrtka u mjesecu kada predsjednik Udruge organizira, već tradicionalno informacije za članove, stalno prisutnim članovima pridruži se desetak do petnaestak žena nakon sastanka Sekcije žena. Predsjednik prisutnima daje informacije o značajnijim provedenim aktivnostima koje su se događale u periodu od posljednjih informacija i informira članstvo o predviđenim aktivnostima za tekući mjesec, a koje su važne za rad Udruge. U ljetnim mjesecima druženja četvrtkom odvijaju se na našem Izletištu Sansovo u Bakarcu. Tijekom ljetnih mjeseci tridesetak naših članova dolazilo je na druženje i rekreaciju na Sansovo, a članovi u pravilu dolaze i sa svojim pratiteljima.

U izvještajnom razdoblju u društvenim prostorijama organizirana je prezentacija tiflotehničkih pomagala Optičkog studija Monokl iz Zagreba. Članovima su izložena i prezentirana elektronička pomagala sa mogućnošću povećanja crnog tiska do 80 puta, teleskopske naočale, naočale sa kantenfilterima i brojna druga pomagala s ciljem upoznavanja članova sa mogućnostima probe pomagala, kao i informiranje o pravima koje članovi mogu ostvariti na teret HZZO-a.

U mjesecu srpnju 2014e godine našu Udrugu u suradnji sa Filozofskim fakultetom Sveučilišta u Rijeci posjetilo je trideset studenata iz: Krakowa, Graza i Udina u pratnji njihovih prof. i prof. Filozofskog fakulteta: Sanje Zupčić i Željke Macan koje su bile zadužene za koordinaciju i organizaciju projekta pod nazivom „Pronađeno u prijevodu „. U projektnom zadatku obrađena je audio deskripcija animiranih filmova „Neva „i „Šuma striborova „ hrvatske spisateljice Ivane Brlić Mažuranić. Djela su namijenjena slijepoj i slabovidnoj djeci sa željom za senzibiliziranje šire društvene zajednice i uklanjanje barijera prema osobama sa invaliditetom. Projekt je organiziran pod vodstvom Riječke kroatističke škole i Centra za učenje hrvatskog kao stranog jezika pri Odsjeku za kroatistiku, koji je dio Erasmusova intenzivnog programa.

Radi kvalitetnijeg i potpunijeg upoznavanja studenata sa aktivnostima slijepih koje se odvijaju pod okriljem Udruge prezentirane su im dvije izložbe u društvenoj prostoriji: tiflotehničkih pomagala i radova Kreativne radionice. Pored radova Kreativne radionice bili su izloženi i radovi u drvu / duborez / dvojice naših članova: Josipa Mihelčića i Vladimira Čopa. U službenim prostorijama prezentiran je rad na računalu sa hrvatskom govornom jedinicom.

Uz studente i njihove prof. susretu su nazočili i predstavnici Savjetovališnog sveučilišnog centra i Ureda za studente sa invaliditetom pri Sveučilištu u Rijeci. Studentima se obratio i naš član prof. dr. Budislav Vukas ml. koji je ujedno i član Savjeta Ureda. Prof. dr. Vukas istaknuo je važnost Centra sa naglaskom na praćenju postavljenih standarda za uklanjanje barijera prema osobama s invaliditetom. Ovakvim angažmanom Sveučilište u Rijeci svrstalo se u sam vrh sličnih institucija. Sa prof. dr. Vukasom nazočne su bile i prof. Tamara Martinac - Dorčić te stručna suradnica Ureda Sanja Korkut.

Naša Udruga prihvatila je inicijativu Ureda Vlade Republike Hrvatske da udruge organiziraju dane otvorenih vrata udruga od 5. - 7. Lipnja. 2014. Na sjednici Izvršnog odbora donijeta je odluka da se Udruga uključi u akciju Dani otvorenih vrata, a to činimo već drugu godinu za redom.

Naša je Udruga otvorila svoja vrata dana 05. Lipnja 2014. godine od 10 do 18 sati. U sklopu ove akcije osmišljene su dvije izložbe: izložba tiflotehničkih pomagala kroz povijest razvoja pomagala te izložba radova Kreativne radionice. Pored izložbe posjetiteljima je prezentiran rad na računalu sa hrvatskom govornom jedinicom, kao i igra sa zvučnim pikadom.

I u 2014. godini organizirali smo dva jednodnevna izleta. Jedan krajem mjeseca svibnja u Pazin i srednjevjekovni gradić Boljun te Seosko gospodarstvo „Dušani „u okolici Pazina. Drugi izlet na jesen organiziran je u Lekenik gdje smo pored ostalih znamenitosti posjetili Rasadnik kaktusa „Bešlić „.

Druženja članova održavala su se tradicionalno u društvenim prostorijama Udruge uz glazbu i ples u prigodnim datumima: u vrijeme karnevala, Međunarodnog dana žena, 15. Listopada – Međunarodnog dana bijelog štapa te povodom Svetog Nikole i božićnih blagdana. Najmasovniji odaziv članova bio je prigodnom druženja povodom božićnih blagdana, 64 člana.

Važno je napomenuti i da je u mjesecu lipnju kreiran i aktiviran potpuno novi izgled naše Internet stranice od strane mladih informatičara iz poduzeća Kreativni odjel. Nova stranica je u potpunosti prilagođena za jednostavan rad sa govornom jedinicom, ali je i oblikom i veličinom slova, kao i kontrastom boja koji može birati svaki korisnik, prilagođena i visoko slabovidnim osobama.

Izuzetno smo ponosni na izgled naše nove Internet stranice koja je sada po svim karakteristikama u skladu sa međunarodnim standardima.

A K T I V N O S T I S E K C I J E   Ž E N A

Aktivnosti sekcije žena kao i u prijašnjim godinama bile su uobičajene. Sastaju se svaki prvi ponedjeljak u mjesecu. Dvije naše predstavnice: Ljiljana Tić i Marija Vidmar prisustvovala su skupu žena Hrvatske povodom Majčinog dana u Slavanskom Brodu, a naša članica Sanja

Štefanović bila je nazočna na Mreži žena koja je organizirana u Zagrebu u prostorijama HSS-a. Njihova značajna aktivnost vezana je uz prijateljske susrete sa susjednim udrugama iz Karlovca i Pule. U 2014. godini, naših osam žena bile su u posjetu kod prijateljske Udruge u Karlovcu. Napominjemo da će u 2015. godini domaćin druženja prijateljskih udruga biti naša Udruga.

AKTIVNOSTI SEKCIJE ŽENA

I u izvještajnoj godini bila je organizirana Kreativna radionica pod vodstvom likovne pedagoginje Mirjane Marin u dva termina, proljetnom i jesenjem. Članice i članovi izrađivali su predmete i skulpture od različitih materijala koje su izlagali povodom značajnih datuma, prezentirajući kroz svoj rad mogućnosti slijepih. Sa velikim zadovoljstvom izradili su šibe i prigodne aranžmane koje su poklonili djeci prigodom susreta povodom Svetog Nikole.

SPORT, ŠAH I RADIOAMATERIZAM

Sve sportske, šahovske i radioamaterske aktivnosti odvijaju se unutar njihovih klubova. Klubovi imaju maksimalnu potporu stručne službe Udruge, jer bez te potpore ne bi mogli uspješno funkcionirati.

Moramo spomenuti da je u prijašnjim godinama Udruga značajnijim financijskim sredstvima potpomagala rad klubova, međutim klubovi su u 2014. godini preko projekata uspjeli osigurati značajna vlastita financijska sredstva. Tako da im je Udruga za izvještajno razdoblje doznala ukupno 10000kuna po 5000kuna svakom klubu.

Sa njihovim sportskim, šahovskim i radioamaterskim rezultatima i aktivnosti tijekom 2014e na Skupštini će vas upoznati njihovi predsjednici: Ivan Kombol i Tomislav Lilić.

MEDIJSKA PREZENTACIJA UDRUGE I NJEZINIH AKTIVNOSTI

Tijekom godine Udruga se prezentirala putem raznih medija povodom značajnih datuma. Početkom godine na „Kanal-Ri“ predstavili su se predsjednik Dušan Miočić i član Udruge Emil Mandarić. Predsjednik je govorio o predstojećim izborima, načinu biranja članova u tijela, članstvu, te o inkluzivnom dodatku. Emil Mandarić je istaknuo važnost novih informatičkih tehnologija u životu slijepih, osvrnuvši se na podršku grada Rijeka i fondova EU koji su omogućili informatičku edukaciju za članove Udruge. Isti medij je prikazao prezentaciju Udruga osoba sa invaliditetom povodom Međunarodnog dana invalida u info-centru MUP-a. Povodom Dana bijelog štapa predsjednik je dao interview za emisiju „Leksikon“ Radio Rijeke. Novi list je istim povodom objavio otvoreno pismo Hrvatskog saveza slijepih.

- U ime Hrvatskog saveza slijepih, Ivan Kombol preuzeo je na svečanosti Hrvatskog paraolimpijskog odbora održanoj u Rijeci priznanje koje je Odbor dodijelio Savezu.

Krajem godine predsjednik je prezentirao slijepe profesorima i učenicima Ekonomske škole „Mijo Mirković“ u Rijeci.

U uvodnom izlaganju predstavio je povijest Udruge, da bi potom upoznao prisutne sa mogućnostima slijepih, kako im pristupiti i pružiti im pomoć. Dogovorena je suradnja i tijekom slijedeće godine. Pojedini naši članovi i sami su bili polaznici iste škole.

AKTIVNOSTI TIJELA UDRUGE

Sve navedene aktivnosti u Udruzi odvijale su se pod okriljem Izvršnog odbora. Na svim sjednicama Izvršnog odbora prisustvovao je tajnik Udruge Ivan Kombol i predsjednik Nadzorne komisije Kuzman Landeka. U prvoj godini svog mandata članovi Izvršnog odbora pratili su događanja u Udruzi te inicirali ili podržavali sve hvalevrijedne prijedloge iz redova članova Udruge. Predsjednik Udruge Emil Mandarić i Tajnik Ivan Kombol kao novi predstavnici u Skupštini HSS-a su nazočili Izornoj skupštini HSS-a, a bili su i prisutni i na skupštinama naših prijateljskih i susjednih udruga u Karlovcu i Puli.

STRUČNA SLUŽBA

30. rujna nakon nepunih 37 godina neprekidnog rada u Udruzi u mirovinu je otišla naša djelatnica Marija Đunđek. Poneki od starijih članova će se prisjetiti davne 1978. kada je Marija zasnovala radni odnos u Udruzi. Od prvog pa do posljednjeg dana bila je svakome na usluzi, te sa osmjehom i puno razumijevanja upućivala nove članove o pravima. Bila je podrška u danima tuge spremna pokloniti svoje vrijeme za utjehu, kao i razveseliti se u sretnim trenucima. Marija veliko ti hvala. Upraznjeno Marijino radno mjesto zauzela je Helena Bajok sa kojom je Udruga potpisala ugovor o radu.

FINANCIRANJE UDRUGE

U ovom izvješću moramo se osvrnuti i na financiranje Udruge. Većinu prihoda ostvarujemo iz najma našeg vlastitog poslovnog prostora, a u ovim teškim vremenima moramo biti zahvalni našim prethodnim generacijama slijepih koji su bili sposobni i smjeli da ideju o izgradnji stambeno poslovne zgrade davne 1961. godine realiziraju, a ujedno budućim generacijama slijepih osiguraju egzistenciju Udruge. Sada je prigoda da se zahvalimo i spomenemo dvojicu najzaslužnijih članova koji su sve to uspjeli učiniti, našem pokojnom dr. prof. Zvonimiru Cviiću i prof. Dragutinu Sudenu. Osim vlastitih prihoda financijska sredstva ostvarujemo i od jedinica lokalnih zajednica, 35 gradova i općina, te naše Županije. U mjesecu rujnu i listopadu sve lokalne zajednice raspisuje natječaj za projekte kojima se financiraju rad i aktivnosti udruga. Naša Udruga prijavi se na svaki natječaj, znači napiše 35 projekata, a do kraja mjeseca veljače sljedeće godine mora opravdati odobrena sredstva. Prilaže presliku završnog računa, pismeno izvješće o realizaciji projekta, prilaže presliku fakture da se jedinice lokalnih zajednica osvjedoče o namjenskom trošenju sredstava. Napominjemo ima i nekih lokalnih zajednica koje traže i polugodišnje izvješće o dinamici utroška odobrenih sredstava.

Na kraju ovog izvješća samo ćemo napomenuti da sredstva za videćeg pratitelja osiguravamo od Ministarstva socijalne politike i mladih u visini od 105.792 kn. Odobrenim sredstvima financiraju se isključivo aktivnosti vezane za rad pratitelja: osobni dohodak, troškovi pokazne karte prve zone, loko vožnja- korištenje vlastitog automobila i troškovi mobitela.

Predsjednik Udruge:
Emil Mandarić